

КАПКАН

9-меш
№

ЧАПЛА КРАМОФОН.

Октябрь революциясы уйнап йәңгә
Мусаевлар кранофон сыраңса илтәм.
Кранофон мән икәнне есәр пәлеттәр
өйтә. Ёлөк йаңа пул таврашсем, арман
хуҗисем туйанагчөс. Вөссәм вара, пурин-
чен ытла, Мусаевлар Росәв йатла тийәк-
кән патша җемийсене «многайа летга»
мөхәҗрәсә калавине итлеме йуратагчөс.
Халә кранофон сөнә йурәсем йурлап.
Епә илнә кранофон тәйләмелле пулнә.
Вал төнчере мән-чөмере пулни җинчен
пөтөмчөк пөтсә тәрап, хай пөднине
йурласа кәртартп. Ак ыйгәсә пәкарха
унган: Ей, кранофон тус! Кранофон,
төтөп. Леш, Совет власән хәрушә тәш-
манә пулнә Вранкәл мөйлә пурәнаг
хаҗ, йста кайса ырнаҗнә вал? Кра-
мофон чәштәртәтсә илчә те, тапратрә
йурлама:

— „5 сул ыртрам пәр вартә
Хәрлисенчен хәраса.
Шаләм сәварәм йулмарә
Шалан җинчи кәшласа.
Авус, килет Михалкка...
Йыгтине те самәртнә,
Пашаләсене сакнә
Тусәсене пухнә,
Мавән тирә сөвөсшә,
Ашнә пөсөрсә сийөсшә.
Арәмә хуран сакнә пуҗ,
Алисәм җинчә саккәр пуҗ,
Хырәмәсем ыҗнә пуҗ“...

Хәй.. хырәмәсем ыҗнә пуҗ. тет. Как-
куй ыҗма хаҗ. Җусәр пәтә җимөстпәр,
ашәр йашка ыҗмастпәр. ыҗахәсә
иртсә кәрә. Ку капла пулчә. Леш,
Майра Хвәтәрәвнә тәкәни, патша
амәш пулнә мәнтар майра мөйләши
хаҗ? Мән шуһашлапши?

Кранофон пуҗларә:

«Анкартине кантар акрам
Җөрсә кулли пулчә пуҗ»...

Ку йнтә йҗсыннисем хуҗшинчә Со-
вет җинчен суһа сәмахәсем сарса җөре-
кәсем җинчен калап пуҗ.

Җөрсәсене хәваласа
Пушмак пуҗнә пөтермән.
Пушмак пуҗнә саплас тәсә,
Хәр хуран йашка җирәм.
Пурән йашка җийә-җийә,
Тута сәвара пөсөртрәм.
Тута-сәвара сөре-сөре
Пәр куршак су пөтертәм.
Куршак суһан мазарса
Икә куҗа йәлт пәсрәм.
Икә куҗа йусас тәсә...

— Җук, майра-никә! Йусасан та
Рәсәйә курайман. Ан та йусә!..

Патша пичәшә пулнә Микүлай Ми-
кулайчә Советә тапәнас шуһаша халә
те пәрахайман икән. Ак йурин:

Хура вәрман варринчә
Пөрттә шайман күлсөм пур.
Пирән тата малашнә
Вутта кәрәс күнәсем пур...

Сапла пуҗ йнтә вал Микүлай Урөт-
ник. Халә йнтә сапган чөрнә хури
тәршә те хәрамастпәр. Йулашкынчә
тата култарса кәртартха. Пул тавраш-
сен йуринне йурласа парха.

— «Ей, кәсә, аттөмәр,
Санән хулаңәш хисәплөнтәр.
Санән патшаләху килтәр.
Санән ирәкү халә те
Ёлөкхи пөкөх пултәр.
Пайан пурәнмалләх турәх пар
пирә.

Җин арәмпе ан тыттар пирә,
Сутран хәтар пирә»...

Ха-ха ха-ха!.. Пәхха, пөтөмчөк кул-
тарса пөтерчә. Ак кранофон!.. Ха-ха-ха!.

ПАТРЕТ.

Сак кунсенче ман сәпла ёс пулчә.

— Пирә кәсал тырә сөләмрән те сөләм пулчә. Епә сугма пәр ик лав вассаса сәпәрәм. Уксаран аптәраса ситрәм: пурге йапхса карё, сөгелсә пётрё. Калама та намас—кәс вёс тухса кайас пек .. Сугма карәм пәр лав хлепопротуктә лапкине.

— Ситрәм, череге тәгәм; хакне лайах парассё, пушатрәм. Тыррине туртгаракалнинчен йурлак илтәм те, черете тәгәм укса илме Тәратәл, черетре тәракан ыгги сывсем те йатлаш-калатәл, черет ситессә вәтетәл. Көтсә илтәм.

— Сана 31 тенкё те 40 пус, краштаниви терё мана уса параканни.

— Күр, тетәл, хам, тирри е каласан. хәл хәпәрчә: нумайранпа ун чул укса курман вөг.

Мана пәр хут укса, тата пәр тенкё те хәрәх пус көмәл тыттарәл.

— Вакрахине памәйши, тесе йәләнәтәл: ку уксапа ним илме те сук, тетәл.

— Ан чәрсә тәр, кай: вакки сук, тесе кәткәраәл.

— Епә уксине илтәм, хөве чикрәм те, килелле уттартам лашана.

— Хуйхәрсә пыратәл—Мән тума пөлес ку уксапа, аста ваклас? тесе пыратәл. Уган шухәшлатәл: күрәх, лайахрах пәхса йулам: мәнлескер вәл 30-тенкәлләх хут укса, тетәл.

— Саркаларәм, пәхатәл. Чәйчәй уксах, хресчен уксий-х, варринче—хресчен кунтәпа тырә акаәл, таврашәнчи те кири пекех. Мава сак пит кәмәлә килчә: хресчене укса сине те тунә. Ку пит кәмәлә килчә, тетәл,—хәмәр влас ёслек-всемпе хресченсен влас, иккенни тўрех кураваәл, тетәл.

— Укса сянчи хресчене тинкерерәх пәхрәм та, теләнсә хытсах карәм. Хресченё кәснә лартнә епә.

— Теләнсә пыратәл. Унган сасар-тәк ман пуса пәр шухәш кәрсә кайрә. Тәрәсипе каласан ман карәх чисти конгр-ревофуги. Патшана кәларса пәрахсәсәл, пәр сүлталәк хушши пулб вәл патшанан вәл туса пурәнчә; халё

те, мән те пулин пулсан, Совет власне тем те пәр каласа йатлашма тытәваәл, мәншәнне хай те пөләл. Мәншәнне епә пәртак пөләтәл: вәл патша чухне-хи уксаем 25 шәр тенкәлләх из укса пыгарса усаәл Совет власё вәйтәнчә вёсем мәнә тәрассә? Пәллә—көгәори сүлбә анчах!

— Сәпла епә пәр ёс шухәшласа илтәм.

— Киле ситрәм, лашана тәварса пустарса кәтәм, сәтәл хушшине лартәм та:

— Карчәк, тетәл, күрәх, патша ук-сисене илсә кәр: курам, тетәл.

— Мән шуйтган тума киол? Кал-лех тәрәхлама тытәнтәни! Иә йүсине персә супрән-им?

— Катарт ухмахи тетәл. Сана ик-самән тәвас, тетәл, ну, часрахи! Патша сәнә сине алпа кәгартса; сак укса сине кама үкернә? тесе йәгәтәл.

— Кама пулмәл—патшана, сана ухмаха үкерес сук ёнтә. Мән есә пит сывсәвәшән, шыври тесе йатлашаәл.

Тәрәс каларән, тетәл, патшана үкер-нә, халәх йүнне ёмсә пурәннә, халәх ён и сянчә пурәннә патшана үкервә. Мәншән хуйхәрмалийәх сук Тен мана үкернә те, тен, сирәм пиләк тенкәлләх-рен пурәкрахи сиве. Вәл.

Тху, есә, хәрт-сурт, антәра сә-рәкөх сисе тултартән пуф. Тем те пакәлтатәл, карчәк ман.

— А ну, пәх-ха кунса, тетәл, аңа виç чевонгсә хуңне кәгартса. Сын-нине тинкерерәх пәх-ха—палланә сын-мари?

— Ах, турә, ку есә ныхаз. Куçуки терё карчәк теләнсә.

— Сәв сәв. Хәд Совет власне влас вурәнне хуратни? Мана укса сине үкернине аңла а иләнә хәд? тетәл.

— Аңласа иләтәл, терё.

— Мә, тыт, ман пагретлб вәгәр төнкәлләх уксаңа. Вырсарни ун хулана пасара йалала ем илме кәйәпәр, терәм.

— Ах, тәвчәм, ман йәплә ёс пул-чә. Карчәк Совет власё сянчә йәплә тәна кәтрәм.

— Есә: йәвәр, тетән.

ЕЙ, ПИРЕ, ЧАВАША, ЙУРАТЪСКЕ.

Чаваш патне вырѣс тухтър хявана пыва. Куван пѣрчѣ таса маррине курсан, тытанаѣ кѣча вѣлантарма.

— Иаван иаванча, пѣрѣ саван тул йенч-н хуѣсен сѣрчѣ пек, аван. Мѣншѣн есѣ пѣртне шал йенчен пѣрт те тасаттармастан? Кураган, авѣ, урай ъсем йеплѣ пѣтемпе вите урайѣ пек, хуѣ хура пулнѣ, тет.

Чавашѣ ѡна хирѣс:

— Ей, пире, чаваша, йураѣске! тет, вѣланчакаса.

Чей ѣсѣмѣ тытѣнсан, чей чашкисем те ниѣта йурѣхсѣр таса маррине курсан, йерѣннѣ пек пулса:

— Ив. Ив., акѣ сѣк чей чашкисем те те арѣмва тасаттарас пулаѣт-ске.

Кураган авѣ ѣсѣмѣ, мар. пѣма та ирѣсѣр, тет, вараланнисемѣ кѣтаргса.

Чавашѣ каллѣ:

— Ей, пире, чаваша, йураѣске, тет татах вѣтанкаласа.

Хай сѣв вѣхѣтрах арѣмѣнчѣн, чавашла калѣсса, чей чашкисемѣ шѣлса тасатта тасарах алашѣлли нѣтса илѣт. Арѣмѣ те чей чашкисемѣ шѣлма алинѣ сѣзланнѣ хуѣ хура алшѣллине пырса тыттарѣ.

— Алшѣллине хурине патѣнске, сѣу ки сѣвѣнта тасарахки? тесе, тѣлелеллѣ пѣхса нѣтаѣ.

Арѣмѣ те:

— Ей, йурѣске! тет. Таса алшѣллине парган, варалоран хѣрарѣм.

Арѣмѣ сѣлла, тѣнѣ пѣкки пѣк, хуѣ хура алшѣлли пырса тыттарсан, хѣдхи тусѣ каллѣх:

— Акѣ, сѣкна та таса тытма кирлѣчѣ. К нѣпа есѣ чей сѣвѣтѣсѣмѣ сѣсан шѣлса тѣцѣгѣтѣн, тет кѣлса.

Чавашѣ те ѡна хирѣс тата пѣтрѣх вѣлакса:

— Ей, пире, чаваша, йураѣске! тет, ирѣксѣр кулнѣ пек пулса.

— Пѣте куѣ шѣлакан алшѣлли те сирѣн сѣлла хуѣ-хуратѣр сѣв! тесе нѣтаѣ, кѣмаки сѣмѣнчи пурѣн-кѣ пек, ирѣсѣр, хура алшѣлли сѣвѣкса тѣнине курсан.

— Ей, пире, чаваша, йураѣске! тет. Ку каллѣх урѣх нимѣн сѣмах кѣлама апѣраса:

— Пире, чаваша, йураѣске! тетѣн. Вѣл йеплѣ алла йураѣ пулѣ?.. Таса

мар алшѣллине пѣте куѣ шѣлсан, куѣ пѣлѣ аѣ. Сѣн сѣкѣр пулаѣ. Сѣкѣр пулсан, тѣрглѣнсѣ пурѣнас пулаѣ. ѣсѣ леме кансѣр. Пѣсѣлнѣ куѣ шѣлнѣ алшѣллине таса куѣлѣ сѣн шѣлсан, унѣн та куѣ пѣсѣлаѣ. Таса мар алшѣлли килте куѣ чирѣ анчах йергѣсѣ тѣраѣ, тет тухтър. Чавашѣ каллѣх вырѣс тусѣ хѣнѣнч-н мѣшкѣллѣса кулаѣ пулѣ, тесе шухѣллѣса:

— Ей, пире, чаваша, йураѣске! тет. Татах кулас килмѣн сѣртѣн, ирѣксѣр кулса илѣт.

Чаваш тусѣ йалан сѣлла пур сѣмах сѣне те:—Ей, пире, чаваша, йураѣске!—тѣнине итсѣн:

— Чаваш сѣнни выѣх мар сѣке, пирѣн пѣкѣх ѣтем Мѣшѣн хуѣн пѣр-тах ырѣ тѣвѣшѣн тѣрѣмас мар—тесе нѣтаѣ.

— Сѣллатѣр та сѣв—ей, пире, чаваша, йураѣске, сысна пек пулсан та, тет татах вѣтанса,

Ив. Йурккин.

— Ех, ку „Капканра“ ѣслѣ-кенсѣмѣ! Пурѣн те тытѣттѣм та, сѣнах туса хурѣттѣм. Шѣйтан сѣлѣкѣ ѣшнѣ чѣксѣ хурѣттѣм... Енсѣрен сѣлла!... сѣлла!.. сѣлла!.. чѣшѣттѣм.

Харуша йапапа.

Кооператив укшине (агатавансем нумайлаксак пирасё).
Хай-хай кооператив членёсем хайсен сине хайсем
шанми пулчёс.

(Кореспотентсен сырә-ёсенчен).

Укшине шутласа тухрёс. 123 тенкё
те 27 пус.

— Йаван Макарьч, санах илес пу-
лаҗ ку укшана Ыранчен сыхласа ус-
ратан, тет претсетаттёл, кушка пусне
кятарт-кятарт хысса.

Касначейё хырасах карё. Аллисене,
шывра ишнё чухнеки пек, сулмама
тапратрё.

— Тем парсан та илместёп. Тёр-
мене лектёр тетёни? Ман ачам-пә-
чамсем пур, пёчкё.. арәм. Ёмёр
асанмалла ая тавар, тархашан.

— Мён рак пек туртанса таран!
Сан пек шанчылл сын астан тупан,
тет претсетаттёл.

— Ахад те төрме сывахёвчех сүре-
тёп. Ыран пайан арёслесе кайаоса
кётёс сёс ларатан. Тупнә шанчылл
сын, тет касначей кайалла чакса.

— Мён ухмаха перен. Пөлмесси мён
сана? Микул турра шаннә лехех сана
шавма пулаҗ.

— Тупнә, Микул турә!.. Май килсен
Микул турә укшине те саратан өп..
Карланкә!.. Карланки ман с ван
пек: сын укш кәсйана кёрсе кайсан,
ёссе йамасар чатаймастан. Анне хыра-
мёвчех саван пек тухнә пуд, тетёп.

— Тфу! Санпалла!.. Ак вайлах кәс-
йуна чиксе йарап. Ид, тессё!.. ил..
Илмесен правленрен каларса нвәтә-
пәр, терё претсетаттёл хытан.

Йаван Макарьч ним тума пөлмесёр
пукан сине кайса ларчё.

Хайёнчен тар йухаҗ. Хуп-хура тар.
Херелсе кайнә. 10 упаран тарнә чух-
неки лехех кашкаҗ.

— Илместёп. Киле кайас сүл сине
10 сёрте сәмакункә сутасё. Ёссе йа-
масар астан чатан унта?

— Асатса йарәпәр. Сәмакункә пур
сёрелме сулансан ёнсүтан савлантарса
йарәпәр.

— Киле ситсен те ёссе йама пул-
таран вил укшана. Тархашан ан сё-

нёр. Сирён йатусене поминани кёнеки
сине сырса хурәп. Сурхури чухне сара-
ёсме чёнёп. Хаван ил, Пегр Йаванчә,
тет Йаван Макарьч чаруосси сине
тёрса.

Претсетаттёл укш сине йәл-йәл
пәкса илчё те, васкаса аллисене ка-
йалла тытрё.

— Сук, пултараймастан. Тупата пул-
тараймастан... Ман ачамсем түрә алә-
лә мар, вәрласа та кайёс. Каври
Йаванчә илсе кайтәр! тет претсетат-
тёл пусне правлени членё йонеле сүлса.

Каври Йаванчә аләк патнелле чак-
ма тапратрё.

— Сук, пулмас!.. Таксанах арәм
тутаршан антратаҗё. Вайлах тургса
илё вәл... Сук-сук-сук! Ан та кайтәр!..

Виçсёш те шап пулчёс. Укш сётел
синчех.

— Апла пулсан ак мён тавәпәр,
терё претсетаттёл,—укшине виçё пайа
уйрәпәр. Кашнине 41 тенкё те 9 шар
пус салатанпәр та. ёсё те пулчё.

Касначей каллех аллисене сулмама
тапратрё:

— 19 пусне илетёп. 41 тенкине ни-
йёшле те илместёп, тет.

Укш сётел синчех выртаҗ. Прав-
лени членё куç харшине шәлса илчё.

— Ку укшана!.. Кунтах хаварсан
йурамёши ая?

— Вәрласа кайсан?

— Едёр аяа пытарәпәр. Пёрпёр
вырәна пытарса хурсан викам та ту-
паймё. Аҗар, вырәнне тупар!

Виçсёш те вырән шыраса сана-
ланса карёс.

— Ак, сак шкап хысне пытарәпәр.
Кунтан викам та вәрласа кайас сук,
тет претсетаттёл пусне шкап хысне
чиксе.

Шкапне пәртаксә сиктерчёс те, ук-
сине хутпа чараса хучёс.

Сәрле 123 тенкё укшана пётёмпех
йёке хуресем сисе кайнә. 27 пус вакки
анчах йулнә. Й—н мучи.

Совет пулхитсикчи „совет“ тухтәрѣ.

Р. Ф. С. С. Р.

Шурутри Совет пулнитси

и йульн 25-мѣшѣ 1925 сул.

№ 213

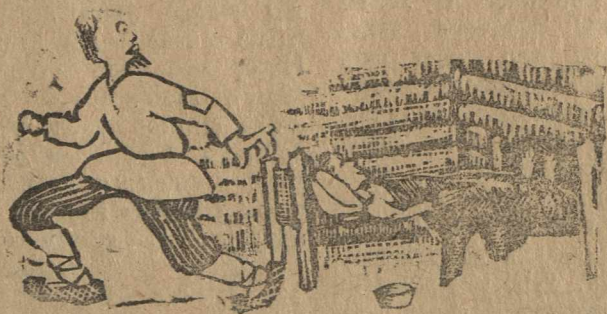
Марат вулѣстѣвкомѣн
пленѣмне.

Халѣха сакна пѣлгерме ыйтатѣл: сакѣнта сырнине пѣлтернѣ хысѣн пѣр ерне иргсен пулнитсаран чирлисем патне, йалсовечѣ—сав сын чѣнах та йѣвѣр чирлѣ тесе пѣлтерекен хут парсан анчах, тухса сѣремелле пулаѣ, мѣншѣн тесен хаѣхи вѣхѣтра Шурут учаски тѣрѣх 50% ним ѣсѣр сѣлтавна (по бессмысленным поводам) чѣнсе кайасѣѣ.

Мехер йалсовечѣ сителѣксѣр сѣлтавна чѣнет пулсан, вѣл сут умѣнче огвет тытаѣ. Сак йѣркен епѣ Йелчѣк вулѣсѣнче ѣсе авач кѣртнѣчѣ.

Асѣрхаттарни: тухтѣрсем ахаѣ урача сине лѣрѣа тухмасѣѣ.

ПОКРОВСКИ врач.

Арѣмѣ: Ах, билетѣп...

Минихвер: Тархашѣн пѣртаѣ тѣрха—претсѣтаттѣлтен хут ылсе килем те, тѣрантас тупса тухтѣр патне чуптарам. Тен, телейѣ пулсан, ылсе пѣхѣ те...

СУТРА.

Сутѣа. Иван Танилѣв, епѣ сана патшалѣх укѣсине тунѣшѣн ѣйѣплатѣл. Сав фѣлшивѣй укѣсасем тунѣшѣн хѣна ѣйѣплѣ тесе шутлатѣви?

Ѧйѣпланакан. Сук, шутламастѣп!..

Сутѣа. Мѣншѣн?

Ѧйѣпланакан. Мѣншѣн тесен, халѣ пирѣн патшалѣх сѣмрѣк, вѣйсѣр, ѣна пурѣя те мѣн вѣй ситѣѣ таран пулѣшмалла, савѣнна та епѣ хѣм мѣн пѣлнине патшалѣха пулѣшас тесе укѣтума тытѣвтѣм. П. Пелѣков.

ПУЙАНПА ЧУХАН.

Чухан. Ак мәнле халё пирён влас, Микудай Платтонча! Советсене уйарна чухне, сирён пек пуйансене. Совета уйарма мар, пухха та кёртместпёр. Мәнле лайах сав пирён влас?

Пуйан Лайах, пирёншён тө лайах. Совета уйармассё, пухасене кайса вәхәт иргерместпёр, пёр майах сутә таватпәр. Елөк пуйансене ёслё сынсене парәтчёс те, сутә тума та вәхәт сукчё.

Чухан. Аплине апла та, халё сирён сийе валук нумайрах хураcсё.

Пуйан. Налукне нумайрах хуни пирёншён тө лайах йапала вәл. Налукран хәраса сутә тавакан сахалланай. Тавар нумай кайай. Тата пёрер икшёр пус хәвартса сутатпәр та, сирён кәсйасенех сүхетет.

У т и к

Напоршён хушса калани: пёррөс сысва хай йуринех йурлай.

Йупаллә сул сине.

— Асанне, сав курәнакан йала ми-се сукрам пулай кунта?

— А... Чутейен? Чутейе таватә сукрам. Елөк ултәчё те, пёри сёрсе үквё, тепёрне пёлтёр кёлүсё вугра сунтарса йанә...

Советне суйлас умён.

(Тавай., Сёрпү у.).

Йулташсем! хадхи вәхәтра ман умра, сире Тавай вуләсәңчи кәнаш орканистәсемпе паллаштарас сатачә тәрай:

— Пирён вулестәвкомра ёслекевсем ерех пичкине кёрсех ыртна, тургса кәларма та сук. Тыга пусласан йамшәк лашисемпе тараcсё.

Налукпа Хәвианс пайён пусләхё Свөрөв йулташән пуcё тө курәвмасй, пичке йшёнчө ыртай. Вуләсә тухас-сәя, пёр урә тавраннине курайман. Претсетаттёлә:—мәяле чарасши кусе-ве? тет.

— Никкихвәрәв йул., вулестәвкомра ёслекев Королёв й., 5 мөш участкәри халәх сучён сырүсә ашмарин й., пурте үсөр, йамшәкпа катачи чупса сүрөссё. Ашмарин й-шө: У нас червонёс кудайёт, я и ог военной слупшы осно-пошус, тет (1903-мәш с. лхикер), йамшәк хуcине: туркире 5 мөш лашине те санах паратпәр, тесе ёсөссё.

Претсетаттёлә сума сумассё, ним ыртанне тө хумассё.

— Ф. Крикорйәвәна вулестәвкома ил, вәл чипер, уәпа вуласа мөне ёсөме кайас пулсан нәмәс курас сук, төссё. Илчөс вара, йна ёслөме, хай ёслөме пөлмест пулин тө...

Вулестәвком йатне ерех пичкине йухтарса й-рөсха вөсем. Туртса кәларасчө пичкерен. йе пичкипех, 'Ел' гәрәх йухтарса йарасчө. Каман мәнле ыйту пур? Елө каласа пёлөртөм.

Самрәк хунәв.

Шкулта.

Вөрентекен. Вәсчили, каләха мәнә: ман кәсйара 10 пус уәса пур, санән кәсйунта 20 пус пур, мән пурө миcө пус пулай?

Вөрентекен. 10 пус!

Вөрентекен. Мөншён апла сөс вара?

Вөрентекен. Саплах, мөншён тесем санән кәсйунта 10 пус пур, манән пёр пус та сук...

„КАПКАН“ ВУЛАКАНСЕН ЧАСТУШКИСЕМ.

Еп шур тутар йуратап
Пача-пача тәрришән,
Еп „Капкан“ йуратап
Кулаксене тәртяшән

Сырма тәпне ан аняр—
Улакхеси часах мар;
„Капкан“ тәпне ан булар
Вәсәрнеси часах мар.

Кутан пусян саврава
Сив фил чупай урамра,
Пер вәсәмсәр пуштапа
Сыру вәсәт „Капкана“.

Йарам-йарам сут шәрси
Йармәрккәран илечен
Ма таталса йухманши?
Варли пуля сар ачи
„Капкан“ кули пулчен
Ма ваталса вилменши?

Йури илтәм сүт сава
Симес курак сулмашкан,
Йури илтәм „Капканне“
Қартмаксене тытмашкан.

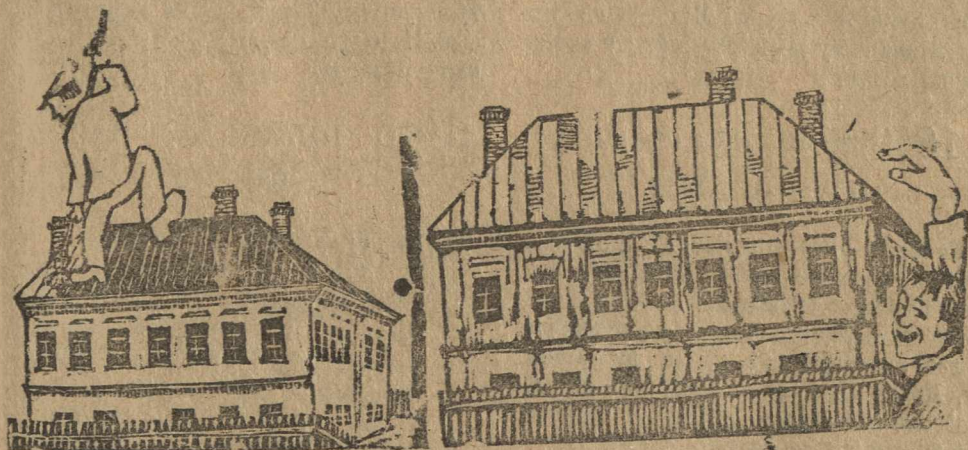
Шапа сухан симет, тет,
Сизәи хуппи йулмас, тет.
„Капкан“ сахал илещә,
Илсен пәрахма пәлмещә.

Леш айкынча чәрәшләха,
Ку айкынчен шуглатпәр,
Ырла усал сынсене
Пәрре кургах чухлатпәр.

Айа, тавташ, хирелле
Хир кура су килсесән,
Вак уксуна ая хәркен
„Капкан“ вулас килсесән.

М а м и.

Шупашкарти 2-меш типокрафи сүрчә.

Малтан.

Тав Комунпайне, манан сийе
сәрлама пусларәсха! Нумай пу-
лачәха сәрламанни. Халә ёнтә
ман сийе Шупашкар майрисем
те ашә кәмлпа пәхма пусләс.

Кайран.

Сәрласа пәтернә, пәтермен
сәмәр сума тапратрә. 40 кун
та 40 сәр суса тачә. Телей
пулмарә. Хәрлә сәрәм сәмәр
шывәпә йухса пәтрә. Сынсем
манран кулащә. Ех, пурнас...

„Капкан“ хуסי кӧнчӧлерӧнче.

ПАКТЕРИСЕМ.

Чунай вулаӧнчен сырасӧ:

Чатук касониче Саманка Петӧр Кирилл хайӧн тарси тӱпи исе йулай сӧрне уса курс пуранаӧ. Тарси ун чатӧнчен таксанах кайла. Ку сӧр синчен пӧре халах пухвиче тапратса каларӧс те, анчах куштасем: вал сӧр курӧнми расхусене каламалах Кирилланах йултар, герӧс.

Мӧнле вал „курӧнми расхусем“? Курӧнми пактерисем тӧнчере пурине сӧпӧр пӧлетпӧр... „Курӧнми расхут“ синчен нимӧн те илтмен. Микроскоп (пысьылатакан труппа) витӧр пӧхсан курӧн мӧсши вӧсем?

1840-мӧш сӧлсенчех пулнаӧ сын.

Ковӧдӧн „Ревисор“ йатлаӧ пӧессӧри кочта начаӧнӧкӧ почта килекен сырусене пӧтӧмпӧх вуласа пынаӧ. Хӧш сырусенче пӧт лайӧх сырасӧ, хасатринчен те лайӧхрах, тет вал хайӧн йулташнӧ. Ёх, Ковӧд, Ковӧд! Ёсӧ пӧт асла пулнаӧ мӧн! Сан пӧессунта кӧтарнаӧ сынсем чӧваш хушшинче те пур иккен.

Сик-касси вулаӧнчен сырасӧ:

„Сӧвӧ—Шелтем секреттарӧ Александр Крикорйӧв коӧтсевой почта на килӧ сырусене пӧсса вуласа тухаӧ. Конверчӧ сине сӧрӧчкпа пичет пусна пӧлсан та, ала пӧсма ёмӧнмест, теӧсӧ.

„Ревисора“ Ковӧд 1841-мӧш султа сырса пӧгернӧ. Халӧ миӧемӧш сӧд,— 20 мӧш ёмӧр мари?

Кӧвӧсӧкен автар.

Хӧрлӧ-Чутай петтехнӧкӧзмӧнче вӧрентекен Йаркуни сыраӧ:

„Ёсӧр ман йапалаене „Сунтала“ кӧртеттӧр те, анчах коноранне йама темӧншӧн маннаӧ. Ку йапала сире ырӧмар йенчен сунтатаӧ. Автарсене йарас конорара ёсӧр хӧвӧр сӧтаттар пулас, тет.

Ёх, ырӧ сывӧмар Йаркуни, пире сӧрттан тӧрӧн? „Ку йапала сире ырӧмар йенчен сунтатаӧ“, „Сунталшӧв“ йӧрӧпӧр, хӧвӧн синчен „Капканра“ сырнӧшӧн конора ая та йӧт. Пурӧлӧр тӧлместӧпӧр. Телӧх сӧлла хӧрушӧн ая сыр, Йаркуни тус, акалӧн тус кутне йус кӧмле пултарӧ.

„Пур инкен те савӧн-тан“.

Кавал вулаӧнчен сырасӧ:

„Кавал вулаӧнчӧмӧнчи финанс инспектарӧ Мефников кӧсӧх сӧрлӧве присыва кайнаӧ чух, ёссе ӧсӧрлӧс, портфӧлне сӧтерсе хӧвӧрнӧ. Пӧртак хӧрӧнкӧрӧх пулнаӧ та, сӧтернӧ, тесе куданса сӧрет“.

Усӧрлӧсен портфӧлне мар, пусне сунхатакансем те пуласӧ. Пур инкен те савӧнтан (ерӧхрен), теӧӧ ёлӧк пӧр пичаттӧл.

Спортсменсем.

Шӧкӧнтӧр сыраӧ:

Тупай Ёсӧмте пӧр комсомолец Павӧл Йакурӧ йалга кулак на Танхай Максӧмӧне хӧрах элӧ.

па сур сукрам хушии кирѣч сѣ-
лесе ситермелле ерехле тупашнѣ.
Кайран вара сѣрѣне сугитине ёс-
нѣ, тет.

Спорт вѣл уоѣлѣ йапала. Спорт вѣй-
йине выѣдаса сийелле тухагансем син-
чен хасатра сыратпѣр, ерехле выѣ-
гансем синчен „Калкѣра“ сырса пѣ-
тѣм халѣха пѣлтеретпѣр.

Вилме йурамаст.

— Казар йалсовет претсѣтатѣлѣ
сѣнѣ приккас кѣларѣй. Приккасѣ сѣпѣла.
Йалта 3 сѣнтган саниттарнѣй комисси
суйлмалла. Сын чирлесен сав комис-
сине пѣлтермелле. Комисси мѣн чирпѣ
чирленине сырса сѣлсовета намалла,
сѣлсовет препроводит тѣваѣ ВИК-а,
ВИК—УИК-а, УИЗ—уестравотела
уестравоттел—метоттел, метоттел тух-
тѣра натокаѣ тѣваѣ, вѣра тухтѣр чир-
лѣ сын патне киле емен парѣѣ. Тух-
тѣр пырачен чирленѣ сынѣн нийепле
те вилме йурамаст. Вилсен ...

„Сѣнаѣх йудмаст“.

Шѣпачаври (Мѣнал вул.) комсомолѣс
Степанов И. картла выѣдма йуратаѣ:
„первыѣ рука пуд мука“ тесе сѣтлат
тараѣ. Калла вѣл йалта сѣнаѣх хаварас
та сук, шѣпах хѣй „реализатилесе“
пѣтерѣ.

„Маттур“ комсомолѣс.

Висмѣассинци (Чулай вул., Сѣрлѣ у.)
комсомолѣс Васли Унтриѣ Хурѣнвар
Арсенттийѣнчен пѣр четвѣрт ерех та-
пѣннѣ, памасан, пиншакна хывса иле-
тѣп, тесе хѣратнѣ.

Ку комсомолѣс пиншаксѣр антранѣ
пулас. Вулкомолѣн „пиншак“ тупса
парас пулаѣ.

„Лайѣх“ правтѣк ѣ.

Йумахра тилѣ пушне турѣх ѣшне
чиксе кѣларѣй. Кѣна халѣ Шупашкар

Сѣмелѣнчи (Кечкѣй вул.) комсомолѣс
В. Рѣапин практиккѣра туса пѣхнѣ.

Ёссе ѣсѣрѣлсен хѣйѣн пушне хѣйѣх
каткана самѣзониккѣ пѣраки ѣшне чик-
се кѣларѣй.

„Аслѣ пуслѣ“ секрет- тар.

Елѣх Иалпун вѣрси чухне вѣрѣс
улпчѣсем: епѣр Йалпунѣсене пѣшалпа
персе мар, сѣлѣксемпе те хупласа туп-
тѣпѣр, тесе мухтанѣчѣс. Сѣлѣкпе хуп-
ласа сынна тытайман. Савѣн пекех:

Хурамаѣ вулѣсѣнчи (Патѣрѣйел
вул.) Асанкасси йалѣн секреттарѣ:
епѣ пуринчен те аслѣ, пур ѣс те
ман ат вѣтѣр тухѣѣ, епѣ хѣм
пусла Асанкасси йалне сѣлѣсе
тѣратѣн, тет.

Пуспа йала сѣлѣймѣн. Хѣйне асѣ
хуразан кѣсѣне тухнѣ, теѣсѣ те... Ки-
лѣс суйлавра аслѣ пуслѣ секреттарѣн
кѣсѣне тухмалла ан пултѣр.

„Йѣлѣрти“.

4 сын труках нѣре сырса пѣлтерѣсѣѣ

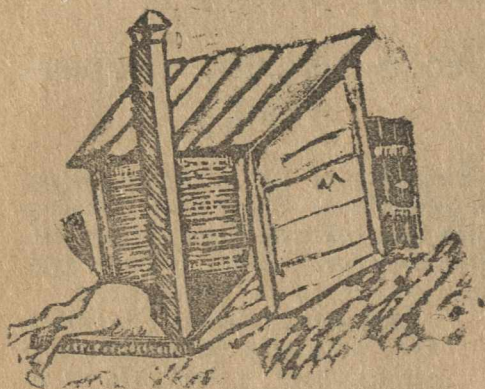
Чукулари пѣтазониккѣ институтѣнче
вѣреннѣ Корниѣв Иул-
кѣ йармѣркине 4 лѣшала вул-
тарса нѣрсе: „кто ѣ?, я профес-
сѣр, студент, 8 йасыков онай!“
тесе кѣшкѣрса сѣрет, теѣсѣ.

Кѣна хирѣс сѣвна валас килѣт: пѣри
йѣлтѣртирен йѣтѣа пѣлѣт тет: Йѣлтѣр-
тирен йѣтѣѣ: тѣтѣм сѣрте вѣрманта
йѣлтѣртатса тѣратѣн, мѣншѣн есѣ тух
сугѣлсан, сугѣ чухне йѣлтѣртатса тѣ-
масѣрах пурнатѣн? Йѣлтѣртиѣѣ ѣна хи-
рѣс: епѣ сѣрлѣ те, кѣнтѣрлѣ та сугѣтса
тѣратѣпѣке, анѣх сугѣтѣм манѣн хѣвѣл
сугѣтѣйѣ пѣхнѣ сѣрте сукпа пѣрех сѣл,
тенѣ хуйхѣрса (Иуркин). Корниѣв
тус есѣ йѣлтѣрти пулма та пултарѣй-
мастѣн! Ёссе ѣсѣрлѣс, мухтанса сѣрѣ-
кен „профессѣра“ Йѣлтѣрти теместпѣр,
Кѣпѣана сѣкланнѣ тѣмѣна темѣ пулта-
ратпѣр.

ЧАПСАР ВИЛЁМ.

Вилём хаш вяхатра пырса сакланас-
са никам та пѣлмест сав. Ав,

Ситър Тиххънѣн лаши Шамат
пуднитсичи стем тислѣксене пѣ-
размалли шѣтака ўксѣ вилѣ.

Вилѣ тѣпри сѣмѣл пулѣр! Вѣл ла-
шан шѣпи савѣн пек пулѣ пуѣ. Са-
пах та вѣл уѣ ырѣтаван шѣтака пи-
тѣрмелле пулѣ. Перпѣр сын ўксѣ вил-
сен сѣѣ ытѣа шѣршѣа тесе, райа та
кѣртмѣс.

„Ликвитатсѣ“.

— Ес, Тѣхѣтаман ничче, пѣлекенчѣ:
ѣйма пысѣкрах школсене чѣвашла сыр-
ма—вуллама пѣлекеннисене анчах илѣс-
сѣ-ши? Ырѣс ачисене те чѣвашла
пѣлекеннисене анчах илѣссѣ тет?

— Тем апла... пурте манса пѣччѣр
тесе пуѣ...

— Школсене манма тунѣи? Вѣсене
пѣлме тунѣ пулѣ сѣе?

— Сапла пек те! Ёлѣк школсене чѣ-
ваш чѣлхи пѣттѣр тесе тунѣ та, савѣн-
па хаѣ, те пѣлекеннисене анчах илѣс-
сѣ пуѣ пѣлекеннисем ан пулѣр тесе?

— Ёлѣкхине мѣн калѣтѣн? Ес хаѣ-
хине кала!

— Каласа пулѣи? Ес вѣсненнисене
пѣх! Вѣреннисем кам чѣвашла пѣле-
кени пур?

— Апла пулсан, ликвитатсѣ тени
савна пѣлтерет пулѣ сѣе?

— Савна пулмасѣр!

— А леш, редисаисѣ тени, мѣскѣре
пѣлтерет ши?

— Теме пѣлтерет... ѣна вара пѣл-
местѣн.

Чѣн сѣмахѣн суѣи сѣк.

Йалсовет отчочѣ.

Претсѣтатѣл отчот тума пусларѣ:

— Пирѣн йалта 60 лаша, 70 ѣне,
46 сысѣа, сысѣа сѣури, кѣтѣсрѣн ыѣрѣм
та.—12. тет, вѣл сѣс мар та, пирѣн
хамѣрѣвах 5 пур, тата Шупашквѣрта Кѣ-
неке Кѣлараван уѣрѣмра ѣслезен Сар-
ри йѣш протокол кѣнеки парса хѣвар-
чѣ... Ман кѣлѣмалли пѣтрѣ.

— Пирѣ мѣн ѣсленине каласа пар,
кѣна епѣр. хамѣр та пѣлетпѣр, тет
халѣх.

— Урѣх ним те ѣслемѣн те, туман
та, хуѣ те сѣкса хурѣр, тет претсѣ-
татѣл.

— Тата, сѣв уѣхсене кам карта
тытѣа пѣтервѣ, камран ыѣтѣа? тет
халѣх.

— Ѧна епѣр тытѣа, тата асѣа ниче-
сем тытѣа, ыѣтѣасса никамран та ыѣт-
ман, тет претсѣтатѣл.

— Капла есѣ хѣвѣн рѣтнесемшѣн
сѣс ѣслѣвѣ никѣн

— Кѣна хирѣс кѣлама пулѣтарѣй-
мѣстѣн. Пуѣ тѣнтѣн пулѣса кѣрѣ Чир-
лѣрѣм пулмалѣ. 99 №.

Ача амѣш. Ку шуйтан ачипѣ.
Ан макѣр тетѣн! Чарѣн. Чарѣн-
масан ак. «Капкан» хуѣине
жайса калѣп. Вѣл сана кѣтартѣл.

Хёреспе анчахчё.

Хулара аслă прасняк кунне ирхи-не турра ёвенекевсем пупсене кертме кётсе тарасчё. Ҫав вахатра пёр сын, совет чинавникё алакне усса:

— Пупсене илөгре? тесе кашкӑрса ыйтай.

— Илетпёр! тесчё, кёсем те ӑна хирёс.

Леш, хетпёр тенёрен, алакне хупса кайтай.

Чинавникё чӑрече витёр урамра урӑх чирӑри пупсем сӑревине курсан:

— Пирён прихутрисем мар иккен, сопортисем, тет.

— Пирёнисем пулмасан, вёсене илсе мар. Кашкӑр, епёр хамӑр пупсене илетпёр, тет арамё теӑр пӑлём-рен кашкӑрса.

Упӑшки кашкӑрма тесе тула тухӑй чух, хай, йут прихутрисер, «Илетпёр теӑрен», кӑпӑртатса кёресчё те. Ку, мёскен, нимён калама та ёлкёреймест. Пӑрте кёрсен, кӑпӑр-капӑр часах кёл туса илсен, пӑра-ӑакне тав тусан, кёл тунӑшӑн укса та илсен, йепле килӑ ҫапла часах ерттиллине кӑпӑртатса тухса та кайасчё.

— Мёншён есё вёсене илтён? Хамӑр прихутрисене илме пулатчё?! тет арамё.

— Йурё ёнтё, пупсем пурё пёр, тет упӑшки те.

— Пурё пёр пулатши?! Кёсене кёл тунӑшӑн пёр тенкё патӑн. Хамӑр прихутрисем килсен, вёсене те илсе пулай. Вёсене те каллӑк парас пулай. Илмесе, лайӑх мар, тет.

— Кёсене те илмесе, лайӑх мар, кёсен сопортисем, аслисем. Лешсем аха, чиркӑрисем ӑана, тет упӑшки.

— Пулмакайё, вёсем хамӑр прихутрисем, кёсем йутсем, тет ӑрамё.

— Епёр сире илметпёр, тесе. Каламалла та ёлкёреймерём вёсем кӑпӑртатса кёчёс те... Йепле вёсене теӑр йевчен «илместёпёр» тесе, калӑн?.. Ан

тив ёнтё, кёл тунӑ йурё. Хамӑр прихутрисем те ҫаплах кёл тунӑ пултӑчё, тет ку.

— Лешсем, хамӑр прихутрисем, килсен, вёсене мён парӑн?.. Кусене нама кивсен илеттён... Алӑра пёр пус та укса ҫус, татах кивсен ыйта пулай. Халё, прасняк вахатёиче, ҫа-сартак куҫта камран тупас?..

Унчен те пулмас, кёсем ҫапла калаҫса тӑна чух, хай хайсен прихутёнчи пупсем персе те ҫитесчё... Вёсене курсан, кёсем нимён тава пӑлмесёр: — Ах, тер! Мён тавар? тесчё, ӑпаланса.

Епёр халё ӑана сопортисене илтёмёр, тесе, калама та ёлкёреймесчё.

Пупёсем хыпаланса кёресчё те, тӑтӑнасчё кёл тумӑ. Кёл туса илсен, лешсем пекех прасняк йатёпе тав тӑвасчё, укса парасса кётсе...

— Халё ӑана сопортисене илтёмёр, тет чиновникё, вӑтанкаласа.

Вёсем те хёреспе анчахчё тер?.. тет аслă пупё кун ҫине шап шурӑ куҫёсемпе чӑрр пӑхса илсе: — М-шён вёсене илтёр? Прихутрисене ӑана илсе пулатчё.

— Хёреспе анчахчё, тет ку та, вӑтанса нимён калама апӑраса.

— Епёр те хёреспе анчахчё, сыв пултӑр! текелесен, шап витёр ыйкӑртатса калаҫса тухса та кайасчё.

— Кёсене те пӑртак парас пулатчё, лайӑх мар, пёр пуссёр тухса кайрёҫӑй тет ӑрамё, кӑмӑлсар пулса калаҫса.

Упӑшки те пупсем ҫапла хайсенён ёҫёпе хайсем тӑлӑн ӑавӑҫса сӑревёрен, ҫиленсе:

— Епё вёсене мён парам?.. Вӑл вӑхӑтра епё хам та, ху ҫелетён хёреспе анчахчё, тет. Хёреспе анчах сӑревёшён никам та мана укса паварёҫсе, тет.

Ив. Йуракин.

Кам „Капкан“ илме васкамаст.—пирён тус пулма пултараймаст.

СТЕНА ХАҢАЧЕ.

— Пирән йалга та стена хаҗаче пурте. Ват, ёнте, йалги ирёёрлөксене пёёмлөх стена хаҗаче сине каларса хурдәр, нумайёшне лектерёёрха тегтөмөр. Анчах май килмерё пулмалла.

Чы манган хворшала лектертөмөр; пулпа хворшыл сәнне үкерсе хутамар: пул патне пёр карчак чәхә илө пират, сав вәхәтрах йалги хворшыл патне тепёр старик авган илө пынә пек туса картгинкә үкертөмөр. Картгинки айне:

Пёрёринне таванла пурәйәр!

Пурте пире тәрангарәр! тесе сырса хутамар.

Сүле тата сапла сырса хуҗ мәр.

„Пирән сәхансем“ терөмөр.

Хворшыл чупса пычө те, тапратрө кәйнеярма:

— Астан есөр ман килти пурәнәс сунчен сырса пултараттәр?.. Пулнит-сәра илмен, килте авчак илеленө. Килте ёстенёшән нимән те илелө мари вара ман? Елө вёт, ретколели членө! Ман сырува та сәйәр! Кәтартәп сире куншән. Ак илөр.

Кәсйиничен саметкә каларса хураҗ. Вулаос пәхәтәр. Ак, мөн сырәй унта: йалсовет, претсәтәтлөлө Иванов па-сара та оңчөствә лашипе сүрет. Хай ёсне тумасә. Кулаксем майлә ёшет“.

— Саметка кертмөсен, „Капкан“ хуҗне кайса калач, тет.

Мөн тавән? Каң маҗа пухәшласа пәхәларәм та, нимән тумалли те сук. Ирөсөёрөх кертөс пулат. Иванов хай халә хуларә, килте сук. Мөн пулө-мөн килө. Көргрәм хворшыл самет-кине.

Кәйран, тепёр кунне, Иванов хула-ра таврәнчө те түрөх ман патә. Хай сикёслөне кайнә. Кусёнен вут тухаҗ. Чышисене чәйәртанә.

— Ёс, тег ёмёрлөхе намёс кәтарт-рән манз. Тус, тет, хайнә-хәй! Ма көртрән вәл саметкәна Елө—реткол-ели членө, вёт, тет.

Елө апла та каласа пәхрәм, капла та каларәм. Сук. Май килмөст. Ним тумә пөлмөсёр хулава тухса кайрәм. Таврәнәгән хуларәч Вулагән:

„Пирән вуламалли сүрт пусләхө пит-мачар ёшет. Вуламалли сүрт ерви-ерви питерёнсе жарәй. Уншән пул-

сан ним хуйхи те сук—хуларә ёссе салкаланса сүрөмә пөлөт вара. Улаш-тармалла йаа“.

— Иванов, тегәп! Намёс мари сана ман сирап суйса сырнә саметкәсене көргме. Елө ретколели членне, мантәми мөн есө? Пур карлө мар йааласем сунчен сырнине көртөтлөв. Ман килти пурәнәсә мөн ёс пур сан?

— Мөнле кирлө мар йапата?... Апа, еп мар, Кавриләв сырнә

— Кавриләв? А-а! Елә йаа кәтартәп.

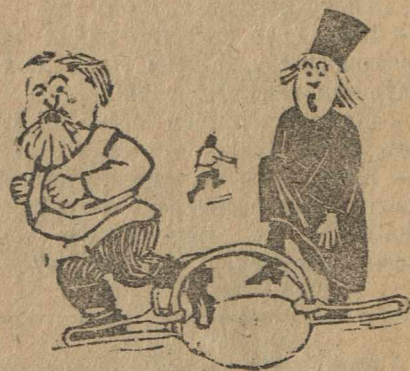
Ташласа илөхә вәл маз умр!...

Ну, вара, лектергөм Кавриләва. Пит-лаҗах лектертөм:

„Пирән пулашу комитетчөн претсө-тәтлөлө, лөш, үөёрне, хәш чухне пи-чөт, хәш чухне хутсем сүхәләкәни, түрө сүн пулмалла пекчө те, авчак вәл чухән сүн пулни пөтерчө: иртнө сүра вәл хәйне-хәй пулашу пачө—хут-купәс илө ссугә (кисөв) илчө те, хә-лө те парса татаймаст... Пултарәй сав ёслөмө!...

Аслә пуху цукрөс те, пире стена хаҗачөн ретколеличөн сирпөтөс кә-ларчөс, мөншөн тесен епёр пурте стена хаҗачне леккёсөёрсем Ёнер тата сөнө хыпар каласа тёлөвтерчөс; пур те епёр, ретколели членөсем, суга лөкнө. Слө-тәвәтлөл килсә топрос туса карө.

Стена хаҗачөпе май килмерө пирән. Теммө? М.

— Мөнле вёсөрёнес кунтан? Ай, пул-тусәм, тура кәй ёуа!..

— Тура та пулашас сук кунта... Пёт-рөмөр пуд!..

Мерсавтсә.

Төнчере сазан пек мерсавтсәсем те пулассә, — темле сәр чәтса тәраф вәсәне: Азә бирән лавачнәк Хумма Икнатчәх иләр. Сүрчәсем унан лайах, хай пәр-май ёссе сүрет. чухан сынна пусмәр-ламасәр пурәнаймасә, шеремеҗ, ну хай мавах.. Ес йалән херинче: пулчә: вәл Увахви йатла пөчен пурә-накан арәм патнече тәйран тухиченех ёсрә, епә те вәл вәхәтра унта пултәм, уюстиҗ тавасса кәтсе ларатән, тутасене сулакаласе.

— Мөншән есә сарәлса ларатән, тет мана Хумма.

— Ларатән, сире мән кирлине туса нарас тетәпха, терәм епә апа.

Вәл кулса йачә:

— Ну, еппи, киле турттарса кай мана, епә сана уншән пәр четвәрҗ, парәп тет.

Епә киләшрәм. Мана вәл сунашне күлсе лартрә, майа шаврав сакрә те... Шара паратпәр йал тәрәх өне апа лайах иле кайтәп, лашаран та кай-

сапа, аласене те ура вырәнне туса йытә пек, туйине сәварса сиртса трактира чупса кәрсөх кайрәм.

Халәх кәсса кайас пек кулса тәраф, Хумма Икнатчә та лахлатаҗ, ман йытә пурне те пөләт, тесе тәраф.

— Кайах ёнтә, терә йулашкнчен.

— Ёшән пар!

Вәл икә четвәрҗ илсе пачә. Есә, савәнниче, киле сәпаттартам.

— Ну, карчәк, теләй пурах бирән, тетәп.

Апа, хайамат, темән ситмест, хуй-хәллә пек лараф. Епә апа йәркнпе каласа патәм та, вәл иглесе ларчә, те... мана ёлсерен пәррех сәпса йачә, кунпа та ситмесаха, сүсрен туртаҗ, епә үсөрәскер ним тума та пулгарай-мастәп.

— Ах, есә мерсавтсә, мәнле сәр чәтса тәраф сапа, хавән урмахуна мана намәс таватән, санпа малалла пурәнмәстәп, иранах уйәрлатән, тет.

— Епә шухәша кайрәм, арәм уйәри-

„Канаш“ илме вәскаманнисене чөрәллек сәтса йарәп!

ах йулмасгәп. Вәл мерсавтсә тата кулса анчах пыраҗ:

Санран начар лаша пулаҗ, пәмар-ма пултараймастән, тет. Йурә. Кай-атпәр. Чайнай төлне ситсе тәтәмәр. Вәл чайнайа кеме суна синчен анчә.

— Пама пулвине илме пултарай-мастәпши? терәм.

— Йураҗ, парәләр, анчах есә мана ак мән туса пар: ман йытә вырәнне пул тет.

Епә апа:

— Ку-сынна ытла ним вырәнне ху-манни пулаҗ, пөлместәп, тем тавас, тетән.

— Йураҗ, апа пулсан урәх сынаа тушән, тет.

Халәх пухәвса кулса сөс тәраф.

Шухәлашрәм, шухәшларәм та:

— Киләшеп, анчах тата теләр чет-вәрҗ пар, тетәп.

Параҗ.

— Йытә пек тават ура синче чуп, ман туйана йәт, тет.

сан арәмпа сызәрмәли пулмасә, хәр-сем патне кайас... Ес тулас сук: вәсем арәмпа вараланнисене йуратсах кай-массә мурсем Мән тавас? Хумма Ик-натчә уталарә пуҗ, савәнпа арәм умах, тет пуҗ тесе, тухса Хумма Ик-натчә патне заллах вәстертәм. Вәл трактиртан та кайман.

— Мошәвнәк есә, уталарәп, са-нән вәл ёсшән икә энтрә те хәрхә-мелле марчә, тетәп. Хай те тем ту апа. пәр илуштух та хуһса пәмарә, намәс-сәр шуйттан. Темле чәтса тәраф сәр савән пек мерсавтсәсене.

Ёненми пулнә.

— Есә кам пултәнхасан?

— Сирән шеф.

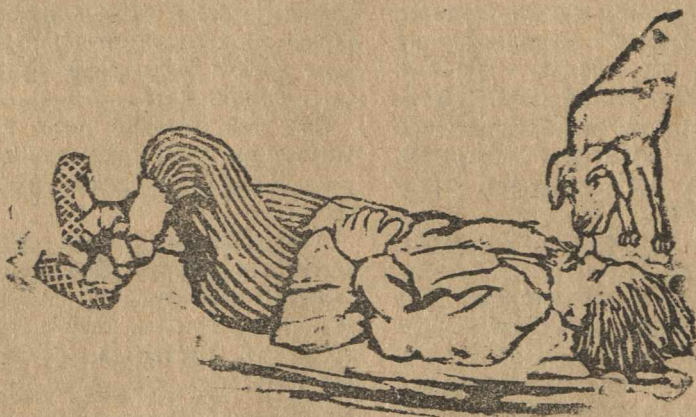
— Мән илсә хәмлә вәстерен! Буя-тән, вәт, ес! Трактәр паратәп темес-тән, уйрәм хваттер ыйтмастән, хәрсе-не чәпәлмәстән, астан ес шеф пулпа-пултаран. Суйсәҗ!..

Выдѣхла етем.

Нурѣри Халѣх оучѣ секреттарѣн
Контратіѣвѣн тути-саварѣ йытѣсем-
анчѣсѣм сѣланиѣе сѣхелѣх кайна.

Пѣре вѣл ѣссе ним пѣлмийѣх пулнѣ

та урама тухса выртнѣ Ун хѣсѣкне
сѣме пур йал йытнѣ пухѣннѣ. Ав вѣл
выртаѣ:

Контратіѣв. Ёс, матка! Пит лайѣх чуп тѣватѣнске мана есѣ... Сѣласѣх
илет... Киѣ, ыгѣлѣса илем йытѣсѣм Хр-п р! Хѣр-хам!

Сатачсѣм.

12. Пѣр сын $\frac{1}{2}$ пугылкѣѣ ѣрѣх ѣс-
ѣѣ те. урѣмран ирѣсе кайнѣ чухнѣ,
ѣна 1 милитсионер тытѣвѣ. Миѣсе ми-
литсионер тытѣ ѣна, 3 пугылкѣѣ ѣс-
сѣн?

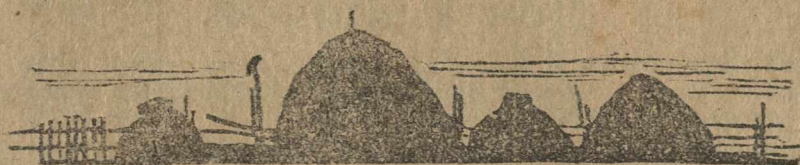
13. Шупашкарти сѣт сугакан майра-
сѣм 80 пус тѣракан сѣт сѣнѣ (чет-
верг) пулштух шыѣ. 2 керѣнке пур
сѣнѣх йарѣсѣѣ. Шѣр сѣнѣхѣн керѣн-
ки 3 пус тѣраѣ. Мен чула ѣхѣт вѣсѣне
четвѣрт сѣи?

14. Шупашкарти „Протѣттари“ сто-
ловѣйѣнѣе 10 сѣнѣна пѣр чѣй кѣшѣх
парѣсѣѣ Миѣсе чѣй кашѣх парѣсѣ, сѣв
столовѣѣра 2 сын чѣй ѣсѣсѣѣ пулсѣн?

15. Шупашкар ан йанѣ 7 пуслѣх
маркѣллѣ сѣру Шурѣа в лѣс нѣи
Тарѣн сѣрмаѣа 10 кунтан сѣтѣт. Шу-
пашкарѣа Тарѣн-сѣрма хушши 30
сѣхрам. Миѣсе кунтан сѣтѣ сѣв сѣрмаѣа
ѣткрыткѣѣ сѣнѣ сѣрма йарсѣн (ѣткрыт-
кѣ 3 пус тѣраѣ).

„Канашпа“ „Напкѣна“ 6 уйѣх-
лѣх сѣрѣнѣа илѣкенсѣнѣен, уйѣсѣнѣ
малтѣнах тѣленсѣнѣен, хѣшнѣ
пѣрнѣ лѣша, хѣшнѣ пѣру, аш
сѣйѣсѣ килѣкенсѣнѣе сѣсна парѣт-
пѣрѣ Хѣдѣтерѣх васнар, укѣсѣсѣнѣ
йарѣр, хѣсѣтсѣр ан йулѣр!

Ёсѣ шутарасѣ.

Сул сѣренѣ май Шурча вулѣстѣвком-
не кѣрсе выртмалла пулчѣ.

— Сирѣя ѣстѣвкомра ѣссем мѣнле
шѣвасѣха терѣм сыварча кайичен.

— Ёссем мѣнле шѣвасѣ?!.. Хашѣ
те пулин кун иргичен секег стреле
живе пырса шутаратех, сѣра илмелле
пулаѣ, терѣ татаклѣя мана стурѣш
йулаш.

— Латнѣ, пайан есѣ тата йулаш
пулѣвх, агту йалан пѣчен выртат-
тѣм, терѣ вѣл каллах.

— Мѣнле ала, тешурит тумасѣсим,
терѣи.

— Ав вѣсен роѣсисани пур та...
Ивановѣн тешурит тумалла, терѣ.

Вулѣстѣвкомсенче ѣс мѣнле пыни
синчен стурасемие анчах каласмалла
иккѣн, терѣм те вара сыварса карѣм.

П а р н а с ѣ.

Пулѣ сутакансене тыт- каламалли синчен.

„Канаш“ 101 (1381) №-рѣнча Тап-
кѣ „пулѣ сутакансене тыткаламалла“
тесе сыраѣ.

Сѣк ѣспе Милитси улаисѣсене сѣ-
рѣк пулѣа тытса сугуилѣ тавакансене
чылай айѣламалла турѣ.

Анчах Милитси синчен сѣкѣн пек
калама пулаѣ: папай „Канаш“ алма-
сан вырѣс сывни сѣх сѣхмасѣ.

Милитси „сѣх сѣхрѣ“ анчах Шупаш-
карки санигарвай врач, сѣк ѣшѣн
халѣх укѣсине илсе пурѣнаканѣ хѣсан
сѣх-сѣхѣши? Униан сѣвна пѣрмай пах-
са тамалла.

Милитсионер В. Н.в.

— Чѣваш маткисем! Хѣсат пирѣн хута кѣрет, хѣсат тѣрѣх епѣр пурнѣса
вѣренепѣр. Пѣрлѣсѣ те пулсан

„Канашла“ „Канѣа“ илме тѣрѣнар!

Почта йешчекё.

Куракана. Есё сыратан: Шупашкар-ти „Нишпи улитсё“ текен урамра йетёрке чавашсем пыдчата кёрсе ларна лашкесене пбрахут синчи матруссем пек кашкарса аран каларассё, тетён. Саметку кивелсе карё. Ёнтё йур ашне кёрсе ларнисем синчен сырас пулаф. Пыдчак кёрсе ларни синчен, сыва пулсан, килес сурхунне сырапяр.

Хёрлехене. Есё сыратан:

Уй варринчи ват йузан
Кайак ларсан саванаф,
Капкан хуши Иван мучи
Епёр сырсан саванаф

тетён. Чан пулна йапала синчен сырсан саванатпяр та, хашё хашё суйса сыракансем те пулкалассё, ушан пире уковеный котекан 175-меш статийасе палаштарассё. Саванмалли пётет вара, пуса термене чиме те хатёр.

Хурянташа. „Сирёпере Тунти Серки йат-й мйнтёр уш чипер самрэх арам ене пит хёсёрлет тетён. Упасем хёлле ури лашкесене ёмсе выртассё, тесёсёке. Мёнле тухнй вёл йал хушшине? Ытти уласем пек пурянманшан йаа сута лектермелле сирён.

Курака. Ишек урам хушшинче

Сереперков хасаксем

Шарш кёрсе сёс выртассё.

„Капкана“ савантарашан
тетён ес. Хасаксене капкана саклатай-

мастпяр, йухса тухассё вёсем, сийёнчен тата пит шаршлй. Хама варалама пулмё!

— Ухмаха. Хаван саметкусем айне есё „Ухмах“ тесе ал пусса йанё. Ухмах сынсен сыравёсене хасата та, „Капкана“ та кёрместпёр.

— „Вёрийал сыннине“. Сак пушту йапала синчен сырнине хасата кёртёрха, тетён есё. Мён тавас? — пушту йапаласем синчен сырнине хасата кёртмеспёрсёке. Ун синчен халак пёлтерес пулсан йал хуш инчи чёрё хасат каларакан карчаксене баласа пар.

— М. Сырнине. Есё сыратан: „Асаламас пулё хай патёвче пурнакан отрёпкине ача тутарй. Ачи асине нивам та пёлекен сук. Аста сухалчёшн вёл ача? тетён. Пёлместпёр. Аккушеркинчен кайса ййг.

— Пушара пинй сынна. Пётёв пушартан хараса хай каймаки синче выртса иртерчё, тетён. Харавсё сынна мён таван ёнтё? Вутран кашкар та тараф.

— Хурлахана. Есё: мисё султа пирён кооператив Косторк вафди 15 пай сётёк пухса парё? тесе мйтатай. Пёлейместпёр. Капкан хуши „соломон (уракал) пахма“ пултараймасё.

— Ирган сурене Кёмёл Елекси Мирун пинге кавакартса йавё тетён. „Суттине“ ёрсен каллек сурасёсха.

ПЁЛТЕРУСЕМ.

Пурте укса хутаёсине каларяр, унта сирён вак уксасем пуртяр! Вёсене пирён пата йарса „Канашпа“ „Капкана“ сыранса илёр!

— Епёр, Шупашкар Семёвнчи (Кеч вей вул.) Кирилл Павлаёвца Кёркури Тимохвейчй мунчарап, мунча нумай тохот памасё тесе, самёзонкй савачё турямёр. Самёзонкй халё тухнй 40 кратуслй ерехрен инсе хайар. Ёсес текенсене йулё хакпах паратпяр, ёсес теменнисенчен хакларах илетпёр. Милитисене акотта паратпяр: вёсем уксасёрах идме пултарассё. Самавунакй тувашан тытма пырас текенсем пыраса ан пыхчяр, пурёпёр сутмастпяр! Кирил Павлаёвца Кёркури Тимохвейчй.

— Акрономсем часчасях выдйх вафди ашй сурт вирлё тесе вёрентесёсё. Епё, Асатасен вулорквисаттёрё, выдйхсем вафди сурт Чиркүүлё Елментй вуламалли сурта тупрам. Унта халё сыннасем, пуи чыххисем кёрсе пыхса тухрёс, качавасен те ашанма пыма йураф. Сурт пушах, комсомолёсем ёслемесёсё. Вулорквисаттяр Ф. Т.

Ответ редактор

Ари. Золотов.